

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Заречный авыл жирлеге Советы

КАРАР

«24» ноябрь 2022 ел

№ 12

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Заречный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2008 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Заречный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Нурлат муниципаль районының Заречный авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Заречный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга, шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> урнаштырырга.

3. Әлеге карар басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Нурлат муниципаль районының Заречный авыл жирлеге Советының сәламәтлек саклау, санитария һәм экология эше буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Заречный авыл жирлеге
Советы Рәисе

Т.В. Забойдулина

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләр кисү тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының «Заречный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләр кисү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы түбәндәгә җирләрдәгә яшел үсентеләрне кисү тәртибенә кагылмый:

Россия Федерациясе дәүләт урман фонды;

физик һәм юридик затларның шәхси милкендә булган.

2. Төп төшенчәләр

2.1. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

яшел үсентеләр - табиғый һәм ясалма килеп чыккан агач, куаклыклар һәм үлән төрәндәгә үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәк түтәлләрен, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп);

табиғый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан җир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган хужалык эшчәнлеге белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр;

Яшелләнделерелгән территорияләр - табиғый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәгә җирләрнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән капланган аз төзелгән участоклар;

Урман каплап алган территорияләр– табиғый рәвештә үсеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәгә табигать территорияләр участоклары;

агач – 1.3 м биеклектә диаметры 5 см дан да ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган үсемлек, үсентеләрдән кала;

зарарланган агач – бу барлык агачның яисә аның өлешенең җимерелүенә, кешеләргә, транспорт чараларына, инженерлык инфраструктурасының зарарлануына (шул исәптән электр тапшырулары, газүткәргечләр, жылылык трассалары һ.б.лар), биналарның һәм корымаларның җимерелүенә китерергә сәләтле структур җитешсезлекләр булган агач, шулай ук агач үсү яисә яшь чигенә җиткән агач, шулай ук түбәндәгә билгеләре булган агачлар да авария хәлендә дип билгеләнергә мөмкин: корыгын ботаклары булган яисә кәүсәсе корый башлаган агачлар, көпшәсе куыш яки ярык булган, үзагачы черегән агачлар, кәүсәсе (кәүсә калынлыгыннан 1/3) скелет ботаклары, тамырлары тирән зыянланган, кәүсәсенең авыш почмагы тигез һәм 15 градустан артык, агач гөмбәләре яки бөжәк-корткычлар белән зарарланган, объектларның инженерлык коммуникацияләре саклау зоналарында үсә торган агачлар;

куак – туфракның иң өске катламында тармакланучы күпьяллык күп ботаклы (агачтан аермалы буларак);

үлән катламы – газон, табиғый үлән катламы;

куе агачлыклар – нинди дә булса урында үсүче үсемлекләр, куаклар;
яшел массив – бердәм тоташ чатыр хасил итүче яшь булмаган (15яшьтән өлкәнрәк) агачларның 50дән артык нөсхәсе үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау;

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату;

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициентлы белән яшел утыртмаларны яңадан булдыру.

3. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

3.1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба – Заречный авыл җирлегенә) үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләргә башкаралар һәм саклануы тиеш.

3.2. Заречный авыл җирлегенә территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) саклануы тиеш.

3.3. Заречный авыл җирлегенә территориясендә оешмаларның җитәкчеләренә үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә яшел утыртмаларның саклануын һәм үсешен тәэмин итү буенча бурычлар йөкләнә.

3.4. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның саклануын тәэмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешле тәртиптә карарга тиешләр.

3.5. Заречный авыл җирлегенә территориясендә хужалык, шөһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

3.6. Җир участогын сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

3.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итүгә туры килми торган яшелләнделгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан файдалану рөхсәт ителми.

4. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

4.1 Заречный авыл җирлегенә территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

4.2. Заречный авыл җирлегенә территориясендә агач һәм куакларны кисү комиссия тикшерүе акты нигезендә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл җирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган рөхсәт нигезендә башкарыла.

4.3. Рөхсәт бирү мөрәҗәгать итүченең салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясенең законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлары булмаган очракта (авария хәлендәгә һәм гадәттән тыш хәлләргә һәм авария хәлендәгә агачларны кисү очракларыннан тыш) белешмәләр булганда гамәлгә ашырыла.

4.4. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәҗәгать итүче Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл җирлегенә Башкарма комитеты җитәкчесе исеменә хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткөрү урыны һәм аны нигезләү

күрсәтелергә тиеш. Гаризага (авария хәлендәге һәм гадәттән тыш хәлләргә һәм авария хәлендәге агачларны кисүгә бәйлә очраклардан тыш) түбәндәге документлар өстәләр бирелә:

4.4.1. Шәхесне раслаучы документлар йә вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәжәгать итүче исемненән вәкил гамәлдә булса);

4.4.2. Кисәргә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән якындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

4.4.3. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчәмсез милек реестрында теркәлмәгән булса, гариза бирүче тарафыннан расланган жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларның күчәрмәләре:

4.4.4. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга элгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

4.4.5. Яшел үсентеләрне кисү һәм утырту шартлары хужалары белән килешү;

4.4.6. Үсентеләрне утыртканда яки күчәрп утыртканда инженерлык чөлтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешү.

4.5. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл жирлеге башкарма комитеты хат – гариза (гадәттән тыш хәлләр һәм авария хәлендәге агачлар кисүгә бәйлә очраклардан тыш) килгәннен соң мөрәжәгать итүчегә әлеге төр эшләрен башкаруга рөхсәт алган махсус оешмага мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү, киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрен башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.

4.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта (мөрәжәгать итүче (авария һәм гадәттән тыш хәлләр һәм авария хәлендәге агачлар кисүгә бәйлә очраклардан тыш), аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарыла торган очраклардан тыш), әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләрне кискән өчен түләүләрен кертәргә һәм компенсация яшелләндерүне киләчәктә дә үткөрүне раслаучы гарантия хаты бирергә тиеш.

Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан жирле бюджетка күчәрелә.

4.7. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисәргә урман аударучы белгечлеге буенча белем алган яки тиешле күнекмәләре булган затларга гына рөхсәт ителә.

4.8. Аударган, түмгәге казып алынган яшел агачларны һәм калган ботакларны төяү һәм алып китү эшләр башланган вакыттан алып өч эш көне эчендә мөрәжәгать итүче исәбеннен башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм эшләр урынында киселгән агач ботакларын калдыкларны саклау тыела.

4.9. Территориянең кисү урынына якин урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясә чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

4.10. Агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырмыйча агач һәм куакларны кисү Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

Сирәкләү максатыннан агачларны кисү, санитар кисүләр һәм яшел үсентеләр үскән урынны төзекләндерү;

авария хәләндәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияларен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Роспотребнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда ут режимын боза торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәләндәге (төшү куркынычы тудыручы, корыган агачларны) һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә әлеге Нигезләмәнең 4.4.1 – 4.4.6 пунктында күрсәтелгән документларны хат – гаризага теркәп куярга һәм компенсацион яшелләнדרүне үткәрергә кирәк түгел.

4.11. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип түбәндәгеләр таныла:

рөхсәтсез яки рөхсәт белән рөхсәттә күрсәтелгән участкада түгел, күрсәтелгән күләмдә түгел, күрсәтелгән агач төрләрен түгел, башка агач һәм куакларны кисү;

ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

агач ябалдашын түгәрәкләп кисү, кыскарту;

үсә торган агачларның һәм куакларның үсүе туктатылганчыга кадәр зарарлануы;

агач һәм куакларның юынтык сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;

корыган агачларны рөхсәтсез кисү;

үсә торган агачларның һәм куакларның башка төрле зарарланулары.

5. Компенсацион яшелләнדרү

5.1. Компенсацион яшелләнדרү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очрақларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләнדרү яқындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

5.2. Компенсацион яшелләнדרү гражданның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган гражданның яки юридик затларның акчалары исәбеннән башкарыла.

5.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшелләнדרүенә: 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызуга түләнергә тиеш.

6. Жирлектә инфраструктура төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Заречный авыл жирлегендә инфраструктура төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

6.2. Яшелләнדרелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләнדרелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участоқлары, аларның максатчан билгеләнеше белән бәйлә булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

6.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очрақларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 4 һәм 5 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация рәвешендәге яшелләнדרү юлы белән гамәлгә ашырыла.

7. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

7.1. Яшелләнделерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлегенә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Заречный авыл җирлегенә башкарма комитеты рөхсәтленнән башка эшмәкәрлек эшчәнлегенә алып бару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

7.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, үз артыннан яшел үсентеләргә зыян китерергә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

8. Җаваплылык

8.1. Әлегә Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясене һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җавап тотат.